

1.4 Sivistyslautakunta

1.1.1 Sivistyslautakunnan hallinto

TA500 Sivistystoimen hallinto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot				-176	176
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ				-176	176
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-93 455		-93 455	-57 791	-35 664
Palvelujen ostot	-7 833		-7 833	-251 701	243 868
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 184		-2 184	-909	-1 275
Avustukset					
Vuokrat	-5 515		-5 515	-2 907	-2 608
Muut toimintakulut	-1 000		-1 000		-1 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-109 987		-109 987	-313 306	203 319
TOIMINTAKATE	-109 987		-109 987	-313 483	203 496
Suunn.mukaiset poistot	-1 834		-1 834		-1 834
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-111 821		-111 821	-313 483	201 662

Henkilöstö:	TP2017	TA2018	TP2018
Hallintopalvelut	0,3	0,55	0,55
Toimistosihteeri		1,08	1,08

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Sivistystoimi edistää suvaitsevaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. * Työkiertoa ja henkilöstön siirtämistä tehtävästä toiseen toteutetaan hyvinvoinnin ja tehokkuuden lisäämiseksi. Työssä jaksamista edistäviä toimia jatketaan. * Henkilökuntaa motivoidaan oman ammattitaidon ylläpitämiseen (mm. lisä- ja täydennyskoulutukset.) * Tehokasta johtamista tuetaan ja henkilöstöä kannustetaan kehittämistyöhön. * Palvelujen tuottamista arvioidaan monipuolisesti ja luotettavasti. * Sivistystoimen asiantuntemuksen, osaamisen ja palveluiden tasot määritellään yksikkökohtaisissa laatukäsikirjoissa, jotka otetaan käyttöön valtakunnallisten kriteereiden valmistuttua. Laatuarvioinnin ja hyvinvointikertomuksen 	<ul style="list-style-type: none"> * Sivistystoimen toiminnassa on pyritty edistämään suvaitsevaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. * Opettajat siirtyvät Kirkonkylän koulun sisällä vuosiluokkatasoilta toisille sekä yläkoululle aika ajoin. Ohjaajien työkiertoa toteutetaan talon sisällä. Heille annetaan tilaisuus vaihtaa työyksikköä, sikäli kuin työtehtävien järjestelyjen puolesta on mahdollista. * Henkilökunta on osallistunut päätettävien asioiden käsittelyyn ja vuoropuhelun kautta haetaan parhaita käytännön ratkaisuja. * Henkilökuntaa on kannustettu kouluttautumaan oman ammattitaidon ylläpitämiseksi. Koulutusta on pyritty järjestämään kunnan sisällä ja tarjottu mahdollisuus kouluttautumiseen myös muualla. * Palveluverkkoselvitysraportti on valmistunut ja projektityöryhmä uutta sivistys- /koulukeskusta varten on asetettu.

<p>pohjalta kehitetään toimintaa ohjaavia palveluprosesseja ja huomioidaan strategioissa/toimenpideohjelmissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Sivistystoimen palveluverkkoselvityksen ja toimitilojen kuntokartoituksen valmistumisen jälkeen linjataan tulevaisuuden toiminta- ja tilakysymykset. * Sivistystoimenjohtajan tehtäväjärjestelyt selvitetään ja päätetään talousarviovuoden aikana. * Sivistystoimen yksiköt toteuttavat nuorisotakuulain edellyttämiä tehtäviä. * Osallistutaan hankkeisiin ja haetaan rahoitusta toiminnan kehittämiseen itsenäisesti tai yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Hankkeilla vahvistetaan yksiköiden kehittämistyötä ja kouluttautumista. 	<ul style="list-style-type: none"> * Nykyisten toimitilojen kuntokartoitus on saatu valmiiksi ja toimitilojen jatkokäyttö suunnitellaan vuoden 2019 alussa sisäilmatyöryhmän ja kunnanhallituksen toimesta. * Hyvinvointilautakunta on esittänyt kunnanhallitukselle sivistystoimenjohtajan/lukion rehtorin viran täyttämistä 1.8.2018 alkaen. Virkaan on 3.9.2018 valittu Aku-Petteri Luiro. * Hankkeisiin on osallistuttu ja rahoitusta saatu toiminnan kehittämiseen.
--	---

1.1.2 Varhaiskasvatus

TA510 Varhaiskasvatus	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	33 383		33 383	37 987	-4 604
Maksutuotot	155 000		155 000	116 212	38 788
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	188 383		188 383	154 198	34 185
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 130 281		-1 130 281	-1 178 395	48 114
Palvelujen ostot	-195 070		-195 070	-214 677	19 607
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 150		-22 150	-15 769	-6 381
Avustukset					
Vuokrat	-142 442		-142 442	-137 298	-5 144
Muut toimintakulut				-2 361	2 361
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 489 943		-1 489 943	-1 548 500	58 557
TOIMINTAKATE	-1 301 560		-1 301 560	-1 394 301	92 741
Suunn.mukaiset poistot	-16 559		-16 559	-5 567	-10 992
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-1 318 119		-1 318 119	-1 399 868	81 749

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2017	TA2018	TP2018
Varhaiskasvatus:				
Lasten sijoitukset järjestetään	Päiväkotit €/hvp	46,71	53,96	46,90
	Perhepv.hoito €/hvp	44,01	45,77	57,77
	Ryhmäperhepv.hoito €/hvp	55,04	66,02	61,55

mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Esiopetus €/oppilas	7 594	5 870	6 105
Varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	<i>Paikan odotusaika pv</i>	14	14	14
	<i>Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaan %</i>	95	95	95
	<i>Päiväkodin käyttöaste %</i>	80	85	85
	<i>Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena TAK™ (asteikko (tydyttävä-hyvä)</i>	hyvä	hyvä	hyvä
Asiakastytyväisyys				

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2017	TA2018	TP2018
<u>Varhaiskasvatus:</u>			
0-6 –vuotiaiden lkm	248	213	263
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	135	110	123
Esiopetuksessa olevien lkm	59	51	56

Henkilöstö:	TP2017	TA2018	TP2018
<u>Varhaiskasvatus</u>			
Päiväkoti	7	7	7
Perhepäivähoito	15	15	15
Vastaava hoitaja	3	3	3
Varhaiskasvatuksen avustaja	2	2	2
Esiopetus	5	5	5

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Selvitetään varhaiskasvatuksen uudelleenorganisointi alkuvuoden aikana siten, että toimenpiteet otetaan käyttöön 1.6.2018 lukien. Tilakysymykset ratkaistaan palveluverkkoselvityksen yhteydessä. * Varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatuslain edellyttämällä tavalla kaikille tarvitseville ja tilapäishoitoa järjestetään vapaille varhaiskasvatuspaikoille päiväkodissa ja perhepäivähoidossa. * Varhaiskasvatuksessa varaudutaan muutamiin ostopalvelusopimuksiin naapurikuntien kanssa. Varhaiskasvatuspalveluja myydään naapurikunnille resurssien mukaan. * Perheitä tukevaa avointa varhaiskasvatus toimintaa tarjotaan tarpeen mukaan. * Perhepäivähoidon sesonkiluontoisuuteen varaudutaan sijaismäärärahoihin. * Varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja esioppilaiden määrän alenemiseen vastataan kohdentamalla henkilöstöresursseja tarkoituksenmukaisesti ja mm. jättämällä 	<ul style="list-style-type: none"> * Vastaava lastentarhanopettaja on siirtynyt hallinnolliseen työhön 4pv/viikko 1.8.2018 alkaen ja päiväkotiiin on palkattu lastentarhanopettaja * Päiväkoti on muuttanut Keskustielle joulukuussa. * Tilapäishoitoa järjestetty resurssien mukaan (vähäistä) * Neljälle ulkopaikkakuntalaiselle on järjestetty varhaiskasvatusta * Avoin varhaiskasvatus on toiminut Kuhan kylällä tiistaisin (kirjoilla 18 lasta keväällä ja elokuusta alkaen 13 lasta) * Sijaisten määrä on ollut ennätysellisin runsasta * Koivutiellä on toiminut tilapäisesti neljäs ryhmä 1.11.2017- 31.5.2018 välisenä aikana. * Vakituista perhepäivähoitajaa ei ole palkattu, sijaisten määrä on ollut ennakoitua laajempi * Esiopetusryhmiä on ollut Timontielle, päiväkodilla ja Kuhassa sekä yhdysluokassa Impiössä

<p>täyttämättä toimia niiden vapautuessa. 2017 avoimeksi jäänyt päiväkodin avustajan toimi lakkautetaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Henkilöstön eläköityessä toimia tarkastellaan sisäisesti. Vuonna 2017 eläköityneen perhepäivähoitajan tilalle ei palkata vakituista perhepäivähoitajaa. * Varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti. Toimintoja pyritään keskittämään mm. lomien aikana ja työvoiman joustavaa käyttöä eri yksiköissä ja yksiköiden välillä tehostetaan. * Esiopetuksesta on laskettu kustannukset oppilasta kohti, ei tuntihintaa kuten aikaisemmin. * Varhaiskasvatuksen erityisopettaja opettaa, ohjaa ja konsultoi päivähoito- ja esiopetusryhmien lisäksi tarvittaessa myös kotihoidossa olevia, alle kouluikäisiä lapsia. 	<p>keväällä yhteensä 59 lasta. Elokuusta alkaen Kuhassa ja Timontieellä sekä päiväkodissa yhteensä 56 lasta. Kirkonkylän esikouluryhmät (Timontie ja päiväkotito) ovat muuttaneet vuoden vaihteessa kirkonkylän koululle. Esikoululaisten päivähoito toimii myös koululla (21 esikoululaista on tarvinnut päivähoitoa).</p>
---	---

1.1.3 Perusopetus

TA520 Perusopetus	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	54 500		54 500	106 585	-52 085
Maksutuotot	6 000		6 000	7 768	-1 768
Tuet ja avustukset	94 400		94 400	77 200	17 200
Muut toimintatuotot	1 400		1 400	1 146	254
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	156 300		156 300	192 698	-36 398
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 399 853		-3 399 853	-3 272 813	-127 040
Palvelujen ostot	-1 153 628		-1 153 628	-1 030 041	-123 587
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-210 110		-210 110	-186 914	-23 196
Avustukset					
Vuokrat	-1 092 840		-1 092 840	-1 326 111	233 271
Muut toimintakulut				-2 489	2 489
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 856 431		-5 856 431	-5 818 367	-38 064
TOIMINTAKATE	-5 700 131		-5 700 131	-5 625 669	-74 462
Suunn.mukaiset poistot	-223 512		-223 512	-21 153	-202 359
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-5 923 643		-5 923 643	-5 646 821	-276 822

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2017	TA2018	TP2018
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, % Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, % (23/63)	98 36,5	100 >36	100 31,7

Henkilöstön ammattitaito Opetus järjestetään taloudellisesti, perusopetuksen kustannukset	<i>Oppilaita etälukioon</i>			
	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	100	>98	92
	<i>Euroa/oppilas</i>	10 072	10 899	10 580

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2017	TA2018	TP2018
	20.9.2017	20.9.2018	31.12.2018
Oppilaita yhteensä	582	581	580
Esioppilaat	59	58	54
1-6 vuosiluokat	342	341	342
7-9 vuosiluokat	181	182	184

Oppilaskohtaiset kustannukset	Oppilaita keskimäärin TP 2017	€/oppilas	Oppilaita keskimäärin TP 2018	€/oppilas
Impiö	23,5	13 869	26	12 577
Kirkonkylä	226,5	8 339	224	9 806
Kuha	40	10 227	45,5	9 549
Yläaste	228	11 374	226	11 324
Yhteensä	518	10 072	521,5	10 580

Henkilöstö:	TP2017	TA2018	TP2018
Hallintopalvelut			
- rehtori	1,7	2	2
Opetuspalvelut			
- luokanopettaja	22	22	22
- lehtorit	14	15	15
- erityisopettaja	4	4	4
- erit.luokanop.	2	2	2
- tuntiopettaja	1	2	1
- valmistava opetus			
- aikuisten perusopetus	1		1
Avustajapalvelut			
- vakinaiset	18	18	18
- määräaikaiset	2		2
Koulukuraattori	0,95	0,95	0,95
Toimistos sihteeri		0,8	0,8

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
* Lisätään toimia oppilaiden osallisuuden, viihtyvyyden ja turvallisuuden edistämiseksi (oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta sekä Liikkuva Koulu).	* Oppilaskunta toimii opettajien ohjauksessa. Hallitus kokoontuu säännöllisesti.

<ul style="list-style-type: none"> * Opetusjärjestelyitä (henkilöstön osaaminen, oppituntijärjestelyt ja varusteet) kehitetään niin, että oppilaiden liikkuminen lisääntyy (Liikkuva Koulu), osallisuus (oppilaskunnat, tukioppilaat yms.) vahvistuu ja yhteistyö kotien kanssa lisääntyy. * Vuonna 2018 kehitetään oppimisympäristöjä ja työtapoja, tv taitoja, monipuolista arviointia sekä toteutetaan monialaisia oppimiskokonaisuuksia. * Lisätään sähköisen oppimateriaalin ja opetusvälineiden käyttöä. * Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2018 kahdeksannella luokalla ja valmistaudutaan sen käyttöönottoon vuosiluokalla 9 lukuvuonna 2019 - 2020. * Opetuksen kehittämisessä hyödynnetään hankerahoitusta ja projekteja sekä omalla toiminnalla (samanaikais-/rinnakkaisopetus, monipuolisten opiskelumenetelmien osaamisen lisääminen) sekä laaja-alaisella moniammatillisella yhteistyöllä muiden toimijoiden –erityisesti kotien- kanssa. * Koulujen kerhotoiminnalla edistetään oppilaiden hyvinvointia ja ehkäistään syrjäytymistä. * Aikuisten perusopetusta jatketaan ja uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.1.2018. * Impiön koulu jatkaa kahden opettajan kouluna 31.7.2019 saakka, jonka jälkeen Impiön koulun oppilaat siirretään Kuhan koululle. 	<ul style="list-style-type: none"> * Kouluissa toteutetaan kiusaamisen ennalta ehkäisevää toimintaa ja tietoon tulleisiin kiusaamistapauksiin puututaan. * Alakouluissa vieraan kielen opetus aloitettiin ekaluokilla kielikokeiluna. Valtion rahoituksella kuluista saadaan katetuksi 95 prosenttia. Hankkeesta on saatu erittäin hyvää palautetta: lapset ovat olleet innostuneita ja pitäneet kielen opetuksen toiminnallisista työtavoista. Myös huoltajapalaute on ollut yksinomaan positiivista. Hankkeelle on saatu jatkorahoitus ja sitä on laajennettu koskemaan myös kakkosluokkia. Liikkuva Koulu toimii ja siihen on saatu hankerahoitusta. * Tukioppilastoiminta jatkuu. * Kotien väliseen yhteistyöhön liittyen yläasteella toimii Vanhempainyhdistys. Impiössä on myös aktiivinen vanhempainyhdistys. Huoltajilta on edustaja yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä. * Oppilaat pääsevät suunnittelemaan koulun tapahtumia ja toimintaa. Oppilasjäsen on mukana koulun yhteisöllisessä oppilasryhmässä. * Uuden opetussuunnitelman mukaisia monialaisia oppimiskokonaisuuksia toteutetaan. Kaikissa oppiaineissa osallistutaan teeman toteutukseen. * Oppilaat liikkuvat välitunneilla ja kouluopetuksessa. * Koulukerhotarjonta on monipuolista ja sitä toteutetaan hankerahoituksen mukaisesti. * Liikuntatunteja enemmän kuin maan peruskouluissa keskimäärin. * TVT-taitoja on harjoiteltu etäoppilaiden opetusjärjestelyissä (videoyhteys) * Kirkonkylän koulun toimintaa on kehitetty uuden opetussuunnitelman pohjalta. TVT-hanke jatkuu. Koulu on mukana valtakunnallisessa kokeilussa, johon pääsi mukaan 30 koulua valtakunnassa. Ohjelmointia opetetaan opetussuunnitelman mukaisesti. * Kirkonkylän koulussa on asiaan perehtyneitä TVT-opettajia, jotka ohjaavat henkilökuntaa käytännön työssä. Välineistöä on uusittu ja hankittu chromebookit vanhojen vaunukoneiden tilalle. Käytössä on välineistön sähköinen varausjärjestelmä. * Yhteissuunnittelu on arkipäivää ja kehittyä koko ajan. * Yhteiset ys-ajat on merkitty kalenteriin. Näitä käytetään sekä opettajien että ohjaajien kesken. * Koulussa käytössä tarkoituksenmukaisimmat menetelmät. Opettajat ajan tasalla menetelmäkehityksestä ja myös innostusta toteuttaa tuoreita toimintatapoja. * GSFE-verkkoympäristö on monipuolisessa käytössä; mm. kalenteri, tiedostojen jakaminen. * Sähköistä materiaalia käytetään yhä enemmän oppikirjojen rinnalla.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> * Kухan koululla TVT-taitoja jaetaan henkilökunnan kesken aktiivisesti. Uusille koneille ja laitteille on tarvetta. * Sähköisten opetus- oppimismateriaalien käyttö on haastavaa pienissä yksiköissä kalliin hinnan vuoksi. * Sivukyläien kouluilta kulttuuritapahtumiin osallistuminen on myös haasteellista. * Moniammatillinen yhteistyö toteutuu oppilashuoltotyössä. Lähtökohtana on toimiva huoltajayhteistyö. * Aikuisten perusopetusta jatketaan vielä 1.6.2019 saakka.
--	---

1.1.4 Lukio ja ammatillinen koulutus

TA530 Lukio- ja ammatillinen koulutus	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	5 500		5 500	5 663	-163
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	21 000		21 000	25 964	-4 964
Muut toimintatuotot				710	-710
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	26 500		26 500	32 337	-5 837
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-524 007		-524 007	-517 318	-6 689
Palvelujen ostot	-114 052		-114 052	-114 846	794
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 500		-27 500	-21 143	-6 357
Avustukset					
Vuokrat	-164 058		-164 058	-136 238	-27 820
Muut toimintakulut				-16	16
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-829 617		-829 617	-789 561	-40 056
TOIMINTAKATE	-803 117		-803 117	-757 224	-45 893
Suunn.mukaiset poistot	-810		-810		-810
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-803 927		-803 927	-757 224	-46 703

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2017	TA2018	TP2018
--	----------------	---------------	---------------	---------------

Laadukas opetus	<i>Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo</i>	<6,4 keskitasoa	<1,5 keskitasoa	3,2 keskitasoa
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus, %</i>	100	100	92
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	<i>Euroa/oppilas</i>	11 666	11 987	11 650

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2017 20.9.2017	TA2018 20.9.2018	TP2018 31.12.2018
Opiskelijat			
Lukio	60	65	64
Etälukio	1	2	
Kaksois/kolmoistutkinto			
Askel Ammattistartti/Askel I			
Telma BR16			

Henkilöstö:	TP2017	TA2018	TP2018
Opetuspalvelut			
- rehtori	1	1	1
- lehtorit	7	7	6,5
- koulukuraattori	0,05	0,05	0,05
- toimistos sihteeri		0,35	0,35

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Lukio jatkaa monipuolista opetustarjontaa päivälukiona. Lukioilla on valmius järjestää lukio-opinnot ammatillisen kaksoistutkinnon opiskelijoille, aineopiskelijoille sekä ohjata aikuisten etälukio-opintoja. * 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijat noudattavat 1.8.2017 käyttöön otettua opetussuunnitelmaa ja 3. vuosikurssin opiskelijat jatkavat opintonsa loppuun vanhan opetussuunnitelman mukaan. * Valinnaiskursseja tarjotaan mahdollisimman paljon (paikallinen sopimus), ja kurssitarjontaa laajennetaan etäopinnoilla. * Sähköiset ylioppilaskirjoitukset laajenevat Ranualla vuoden 2018 aikana kuudella kirjoitettavalla aineella siten, että kaikki kokeet tehdään tietokoneella keväällä 2019. * Jatketaan toimia opiskelijoiden osallisuuden, yhteisöllisyyden ja kouluviihtyvyyden lisäämiseksi. * Lainattavia oppikirjoja, digitaalisia oppikirjoja ja opiskelumateriaalia hankitaan opiskelijoille niin, että materiaali on täysin uuden opetussuunnitelman mukaista. 	<ul style="list-style-type: none"> * Lukio jatkaa toimintaa päivälukiona ja paikallissopimuksen pohjalta valinnaisia kursseja on pystytty tarjoamaan monipuolisesti. Lukiossa on opiskellut yksi aineopiskelija, joka on suorittanut ylioppilastutkinnon keväällä 2018. * Lukiossa noudatetaan uutta opetussuunnitelmaa. Osa opiskelijoista suorittaa opintonsa loppuun vanhan opetussuunnitelman mukaisesti joulukuussa 2018. * Ylioppilaskirjoitusten sähköistäminen etenee YTL:n aikataulun mukaisesti. Keväällä 2019 kaikki ylioppilaskokeet ovat sähköisiä. Sähköisissä ylioppilaskokeissa ei ole ollut suuria ongelmia. * 8.2.2018 pidettiin lukion kehittämiskeskustelutilaisuus opiskelijoiden kanssa. Tilaisuudessa kerättiin opiskelijoiden näkökulmia ensi syksynä käyttöön otettaviin uusiin järjestyssääntöihin. Samalla toteutettiin lukion tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysely. Kyselystä ei ilmennyt vakavia ongelmia, mutta saadun palautteen johdosta kuraattori on keskustellut yhteishengestä toisen vuosikurssin kanssa. Toinen vastaava tilaisuus pidettiin 7.11., tällöin aiheena oli yhteishenki ja toisten opiskelijoiden huomioon ottaminen. * Uuden opetussuunnitelman mukaista opetusmateriaalia hankittiin lisää vuoden loppuun

asti. Jatkossa pieniä täydennyksiä tehdään edelleen.

1.1.5 Kansalaisopisto

TA540 Kansalaisopisto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				2 884	-2 884
Maksutuotot	37 540		37 540	43 390	-5 850
Tuet ja avustukset	5 000		5 000	2 500	2 500
Muut toimintatuotot	150		150	383	-233
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	42 690		42 690	49 156	-6 466
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palvelujen ostot	-205 370		-205 370	-202 718	-2 652
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-89 008		-89 008	-69 528	-19 480
Avustukset	-4 550		-4 550	-723	-3 827
Vuokrat	-40 075		-40 075	-36 057	-4 018
Muut toimintakulut	-500		-500	-870	370
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-339 503		-339 503	-309 897	-29 606
TOIMINTAKATE	-296 813		-296 813	-260 741	-36 072
Suunn.mukaiset poistot	-6 944		-6 944	-6 425	-519
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-303 757		-303 757	-267 166	-36 591

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2017	TA2018	TP2018
Vaikuttavuus	<i>Opetustuntien määrä</i>	4 608	4 600	4 129
	<i>Opiskelijoiden osuus kunnan väestöstä. (3971/909 v. 2017) %</i>	23		
	<i>-ennuste 2018 (3971/870) %</i>		22	
	<i>-toteuma 2018 (3895/836) %</i>			21
	<i>Oppilasryhmien määrä</i>	197	180	184
	<i>-josta sivukylillä</i>	26	20	16
	<i>Opiskelijoiden määrä</i>	909	870	836
	<i>-naisia</i>	585	550	584
	<i>-miehiä</i>	324	320	252
Taloudellisuus	<i>Valtionapuun oikeuttavat tunnit</i>	3 328	3 300	3 379
		4 604	4 600	4 107

Musiikkiopisto (15 000 €)	<i>Pidetyt valtionapuun oikeuttavat tunnit (ilman maksullisen palvelutoiminnan tunteja)</i>	2/11		2/18
	<i>-maksupalvelukoulutukset h/osall.</i>	2/2		6/10
	<i>Etäopetuksen opetustuntien määrät, josta maksupalvelukoulutusta h/os.</i>	142		159
	<i>Taiteen perusopetuksen opetustuntien määrä</i>	4 608	4 600	4 115
	<i>Kansalaisopiston opetustunnit yht.</i>	55	71/62	60
	<i>Opetustunnin hinta €</i>			
	<i>-tp. 2017 (255 359/4608)</i>			
	<i>-ta 2018 (281 213/4600) brutto/netto</i>			60
	<i>-tp 2018 (249 113/4129)</i>			
	Toteuma 11 628 €	ka 9	9	ka 9

Toiminnan kysyntä/laajuustietojen toteutuma	TP2017	TA2018	TP2018
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista			
- oppivelvollisuusikäiset	25 %	20 %	29 %
- työkäiset	24 %	30 %	23 %
- työttömät	2 %	7 %	2 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	32 %	34 %	31 %
- muut (kotiäiti/-isä, alle kouluikäinen, varusmies yms.)	17 %	9 %	15 %
Opetus alle 16-vuotiaille:			
- opetustuntien määrä	1 150		1 130
- opiskelijoita kaikkiaan	476		302
- tyttöjä	269		189
- poikia	207		113

Toiminnan rahoitus	TP 2016	TP 2017	TP 2018
Tulot			
Valtionosuus	169 832	157 277	161 344
Osallistumismaksut	40 307	36 305	36 841
Hankerahoitus			
Muu rahoitus	13 913	9 761	12 315
Kuntarahoitus	67 031	98 081	87 769
Menot			
Henkilöstökulut			
Matkat			
Vuokrat			
Muut kulut			
	166 967	172 697	202 718
	23 173	22 337	23 736
	28 392	30 650	36 057

72 551

75 740

35 758

Henkilöstö:	TP2017	TA2018	TP2018
Hallintopalvelut			
- rehtori	0,1	0,25	0,25
- toimistosihteeri		0,7	0,7
Opetuspalvelut			
- musiikinopett.	1	1	1
- pt.tuntiopett.	2	1	2
- st.tuntiopett.	40	40	45

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Kuntalaisten kuulemistilaisuus 'Kohti elinvoimaista hyvinvointi kuntaa' 15.2.2018 * Monipuolinen musiikin ja muiden taidekasvatuksen alojen opintojen harrastetarjonta jatkuu, uudistetun ja päivitetyn Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman vakiinnuttaminen . * Hyvinvointikertomus työkaluna terveyden edistämisen kurssisuunnitelmissa. * Kädentaitojen ja yhdessä tekemisen tärkeys sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävien opintojen järjestäminen korostuu opetustarjonnassa. Erityisesti ikääntyviä ja työttömiä kuntalaisia aktivoidaan terveiden ja mieltä virkistävien harrastusten pariin. Huomioidaan myös kotouttamisen kurssitarjonta. * Kuunnellaan kuntalaisten toiveita kurssitarjontaan ja tutkitaan yhteistyömahdollisuudet alueen muiden toimijoiden kanssa. * Kansalaisopisto järjestää monipuolista täydennyskoulutusta lähi- ja etäopetuksena. * Kansalaisopisto jatkaa yhteistyötä eri toimijatahojen sekä muiden vapaan sivistystyön laitosten (mm. kansalaisopistot) kanssa ja toimii hanke/projektitoiminnassa tarpeen vaatiessa. * Yhteistyö Koillismaan kansalaisopistojen kanssa kansalaisopistojen opettajien ja kurssilaisten koulutus- ja harrastetarjonnassa. * Lapin Musiikkiopistolta sitoudutaan ostamaan yhdeksän kuntapaikkaa ja antamaan paikallisen tilan opetuskäyttöön veloituksetta. 	<ul style="list-style-type: none"> * Kuulemistilaisuus toteutui. * Taiteen perusopetuksen ops päivitetään ja on hyväksyttävänä lautakunnassa lokakuussa * Kädentaidoissa osa kursseista peruuntunut ja tähän kiinnitetään huomiota * Reagoidaan kuntalaisten toiveisiin ja kehitetään kurssitarjontaa Koillismaan opistojen yhteistyöfoorumissa. Yhteistyössä toteutettu Jokkmokin opintomatka keräsi mukaan 62 osallistujaa. * Terveyden edistäminen on toimivissa kursseissa huomioituna. * Musiikin opetus laajentunut taiteen perusopetuksessa, musiikki laajana opintoalueena. * Syksyn kurssit käynnistyneet hyvin, joitain peruutuksia on tullut mutta osissa kursseja on lisätarvetta. Erityiskursseina toteutuneet mm. Puuhengityksen ohjaajakurssi, Thai ruokakurssi, meksikolaisen Cinthia Floresin valokuvauskurssi ja espanjan kielen kurssi. * Koillismaan opistojen yhteinen hanke, digitaalisen opettamisen kehittämiseen sai rahaa 42 000 €. * Lapin Opistopiirin Tikittääkö digi – hankkeeseen saatiin avustus, Ranuan osuus 7 100 € vuodelle 2019.

1.1.6 Kirjasto

TA550 Kirjasto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	30 500		30 500	28 020	2 480

Maksutuotot	3 800		3 800	4 184	-384
Tuet ja avustukset				18 615	-18 615
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	34 300		34 300	50 819	-16 519
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-167 828		-167 828	-184 412	16 584
Palvelujen ostot	-33 755		-33 755	-27 644	-6 111
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-81 423		-81 423	-73 946	-7 477
Avustukset					
Vuokrat	-62 088		-62 088	-57 364	-4 724
Muut toimintakulut	-560		-560	-728	168
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-345 654		-345 654	-344 094	-1 560
TOIMINTAKATE	-311 354		-311 354	-293 274	-18 080
Suunn.mukaiset poistot	-5 160		-5 160	-5 307	147
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-316 514		-316 514	-298 581	-17 933

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2017	TA2018	TP2018
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	<i>Hankinnat (asukasluku/1000)</i>	1 144	>500	930
Laadukkaat ja asiakaskeskeiset kirjasto- ja tietopalvelut	<i>Lainaus/kokoelmat</i>	1,20	>1,5	1,11
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	<i>Kokonaislainaus/asukasluku</i>	20	>20	18,36
	<i>Kirjastokäynnit/asukas</i>	8,4	>9	8,00
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	<i>Käyttäjäkoulutuksiin osall. Tapahtumiin osall. (molemmat as.luku/1000)</i>	523 840	>200 >200	560 1175
	<i>Internet koneita asiakkaille</i>	8	7	8
	<i>Lainan hinta (toimintakulut/kokonaislainaus) €</i>	4,30	3,50	4,71
	<i>Käynnin hinta (toimintakulut/fyysiset kirjastokäynnit) €</i>	10,25	8,50	10,83

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2017	TA2018	TP2018
Lainojen määrä	80 770	>90 000	72 968
Fyysiset kirjastokäynnit	33 921	>35 000	31 751
- verkkokäynnit	12 159	>10 000	13 387

Henkilöstö:	TP2017	TA2018	TP2018
-kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
-kirjastonhoitaja	1	1	1
-kirjastovirkailija	1	1	1
-kirjastoautonkuljettaja-virkailija	1	1	1
-kirjastovirkailija-kuljettaja			

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Kirjasto turvaa kuntalaisille tasapuoliset mahdollisuudet käyttää kulttuuri- ja tietopalveluja tarjoamalla aineistoa, laitteita ja asiantuntemusta asiakkaiden käytettäväksi sekä kirjastossa että kirjastoautossa. * Kirjastolla on yhteinen aineisto- ja asiakasrekisteri Lapin kirjastojen kanssa. * Kirjastolla on yhteiset käytösäännöt Lapin Kirjastojen kanssa. * Kirjastojärjestelmää kehitetään Koha Suomi Oy:n osakkaana. * Kirjasto osallistuu Lapin kirjaston hankkeisiin ja tekee yhteistyötä Lapin kirjastojen kanssa aineiston hankinnassa sekä kuljetuksissa. * Kirjaston omatoimiasiointi on mahdollista kaikille kirjastokortin omistaville kuntalaisille. Arkipäivisin omatoimiaika jatkuu klo 20 asti ja lauantaisin koko päivä (klo 8-15) on omatoimiaikaa, jolloin kirjastossa ei ole henkilökohtaista palvelua. * Tehdään yhteistyötä muiden hallintokuntien ja eri yhteistyötahojen kanssa. Palveluja kehitetään huomioiden myös kirjastoauton mahdollisuudet. * Kirjastoauton palveluja myydään Simon kunnalle. * Kirjastotoimenjohtajan palveluja myydään Posion kunnalle. * Tehdään seutukirjastoselvitys yhdessä Posion kunnan kanssa. Seutukirjastoasiasta päätetään selvityksen valmistumisen jälkeen. Selvitystyöhön haetaan avustusta Lapin aluehallintovirastolta. * Kirjasto järjestää lapsille ja nuorille tiedonhallintotaitojen opastusta ja kirjavinkkauksia tilauksesta. * Kehitetään lukemisesteisten sekä seniorikuntalaisten palveluja mm. välittämällä Celia-kirjaston aineistoja. * Japanitalon kirjaston kokoelmat ovat yhteisessä tietokannassa. * Kirjasto osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja järjestää kirjastossa opastuksia ja käyttäjäkoulutuksia. * Kirjaston näyttelysalia tarjotaan erilaisten näyttelyiden pitopaikaksi. * Kirjaston hankkeilla pyritään edistämään kirjaston palveluajatusta kuntalaisten parhaaksi ja mahdollisuuksien mukaan eri yhteistyötahojen kanssa jopa kuntarajojen yli. 	<ul style="list-style-type: none"> * Kirjaston ja kirjastoauton palveluja on tarjottu samalla tasolla kuin vuoden 2017 lopussa. * Ranuan kirjasto on osa Lapin kirjastoja ja on samalla sitoutunut yhteisiin käytösääntöihin. * Koha-kirjastojärjestelmän uusi versio otettiin käyttöön maaliskuussa. * Ranuan kirjasto hankkii aineistot Lapin kirjastojen kanssa samalta sopimustoimittajalta. Kirjastoaineistoja kuljetukset kuntien välillä hoidetaan yhteisellä Rekku-kuljetuksella. * Omatoimiasiointi ja omatoimiajat ovat vakiintuneet. * Kirjasto tekee aktiivisimmin yhteistyötä koulujen ja kunnan vanhustalujen sekä palveluasumisyksiköiden kanssa. Kirjastoauto on käynyt alkuvuoden vanhainkodilla. * Kirjastoautopalvelua myydään Simon kunnalle Ylikärppään. * Kirjastotoimenjohtajan palveluja myydään Posion kunnalle. * Seutukirjastoselvitys valmistui heinäkuussa ja ktj esitteli sen kuntien edustajille lokakuussa. Selvitystyöhön saatiin AVI:n avustusta 8665 €. Selvityksen pohjalta suunnitellaan kirjastopalvelujen järjestämistä tulevaisuudessa. * Kirjavinkkausta on järjestetty koululaisille ja koululaisryhmät vierailevat ahkerasti kirjastossa. * Kirjasto neuvoo Celia-palvelujen käytössä ja välittää lainattavaksi Celian aineistoja sekä asiakkuuksia.. * Japanitalon kirjaston kokoelmat avattiin käytettäväksi ja varattavaksi syksyllä. Aineistoa voi varata ja sitä välitetään lainaksi Lapin kirjastoihin. * Kirjastossa on järjestetty erilaisia tapahtumia mm. runoilta, kirjailijavierailu, maahanmuuttajanuorten tarinointihetki luontokuvien pohjalta, Taiteiden yö. * Näyttelysalissa järjestettiin 12 näyttelyä vuoden aikana.

* Kirjasto toteuttaa hankkeen ”Kuulijalle iloa – sosiaalisen lukemisen vanha muoto käyttöön”. Hankkeeseen palkataan työntekijä 3 kk ajaksi hankerahoituksella. Hankkeessa tehdään yhteistyötä kunnan palvelutalojen ja kunnan ikäihmisten kanssa.	* Seutukirjastohanke on kuntarajat ylittävä hanke Ranuan ja Posion kuntien yhteistyönä. * Lukemishankkeeseen palkattiin työntekijä helmi-huhtikuuksi. Hanke toteutui suunnitelmien mukaan.
---	---

1.1.7 Vapaa-aikatoimi

TA560 Vapaa-aikatoimi	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	500		500	43 743	-43 243
Maksutuotot	500		500		500
Tuet ja avustukset	179 926		179 926	126 578	53 348
Muut toimintatuotot	33 700		33 700	38 014	-4 314
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	214 626		214 626	208 335	6 291
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-248 584		-248 584	-265 480	16 896
Palvelujen ostot	-97 261		-97 261	-104 392	7 131
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 670		-35 670	-31 974	-3 696
Avustukset	-24 200		-24 200	-20 816	-3 384
Vuokrat	-122 751		-122 751	-97 772	-24 979
Muut toimintakulut	-4 890		-4 890	-18 771	13 881
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-533 356		-533 356	-539 205	5 849
TOIMINTAKATE	-318 730		-318 730	-330 870	12 140
Suunn.mukaiset poistot	-81 766		-81 766	-68 659	-13 107
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-400 496		-400 496	-399 529	-967

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2017	TA2018	TP2018
Avustukset, liikunta	<i>Avustettavat liikuntajärjestöt/jäsenmäärät</i>	6/880	7/700	6/880
Rajalta Rajalle -hiihto	<i>Osallistujat/Nettotulos - ryhmät - kansallisuudet</i>	278/4 500 4 15		
Avustukset, nuoriso	<i>Avustettavien nuorisojärjestöjen jäsenmäärä/avustukset /€</i>	275/9 900	230	275/9 900
Vaikuttavuus -nuorisotyön ja sen toiminnanpiirissä olevat nuoret	<i>Työntekijä tuntee nuoret ja on kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa heihin</i>	198	240	198
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret	<i>Etsivä nuorisotyö Nuorten työpajatoiminta</i>	45 26	41 35	45 26
Nuorten käyntikerrat				

-nuorisotila -tapahtumat, retket	<i>Monipuolinen ja laadukas toiminta/ nuorten määrä</i>	4 245 398	6 000 1 230	4 111 607
www.lanuti.fi/ranua		5 443	8 500	5 443
Avustukset, kulttuuri	<i>Nuorisotiedotuksen kävijät</i>	3 300	3 000	3 300
	<i>Avustusmääräraha/€</i>	7	6	7
	<i>-yksityiset</i>	3	3	3
	<i>-yhteisöt, järjestöt</i>			

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2017	TA2018	TP2018
- liikuntatapahtumat/osallistuja	11/1 254	7/700	15/1 511
- Liikuntaretket/osallistujat	3/112	4/160	3/115
- puulaakit/osall.	2/149	2/140	1/123
- kunnanmestaruus/osallistuja	2/31	2/50	1/22
- koulujen kisat/osallistujat	4/494	4/400	2/354
- Liikkuva iltapäiväkerhot/osallistujat	10/211	10/200	10/195
Kuntovihkot			
- talvi	17 386	17 900	16 669
- kesä	17 827	18 500	17 950
Nuorisojärjestöt/jäsenmäärät	3/275	3/230	3/224
Kansainväliset toiminnot	7	7	8
- kv vaihdot/osallistujat	2/53	2	1/8
- vapaaehtoiset/osallistujat	4	4	3
- EU:n nuorisoviikko	1	1	1
Nuorisotoiminta			
- nuorisotilat osallistuja, Avoimet ovet (193 vrk)	4 245	6 000	4 111
- bänditilat (bändit)	1	1	1
- leirit/osallistujat	3/76	3/90	3/112
- valistus ja koulutus/osallistujat	12/921	8	10/689
- päihitteettömät tapahtumat/osallistujat	6/183	6	10/495
- osallisuus-tapahtuma	4	5	14
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi			
- konsertit/osallistujat	1/40	4	5/284
- teatteri/kävijät	2/136	2	2/224
- Taiteiden Yö tapahtumat/osallistujat	22/1 158	12	19/799
- Lapin lastenkulttuuri/Taikalamppu –tapahtumat/osallistujat	29/3 563	40	45/3 125
- Ranua 100 v tapahtumat			
Museo avoinna/kävijät	6 vko/279	6 vko/200	6 vko/221

Henkilöstö:	TP2017	TA2018	TP2018
Vapaa-aikatoimenjohtaja	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1
Kausi- ja tuntityöntekijät	6	5	4
Tuntityöntekijä	1/4	½	1/4
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1
Nuorten työpajan ohjaaja	0,6	0,6	0,6
Stara –kehittämishanke 12.9.-	2	2	2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
* Kulttuuritarjonnassa vaihtelevuus ja elämyksellisyys	* Kulttuuritarjonta on ollut runsasta ja esityksiä on tuotettu vauvasta vaariin eri yksiköissä. Tilojen osalta haasteita isompien, mutta myös pienempien esitysten toteuttamisessa.

<ul style="list-style-type: none"> * Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita (syyskuun 3. lauantai, 15.9.). * Taikalampussa alle 18 v toiminnassa tärkeinä laatu, laaja-alaisuus ja saavutettavuus. Osallistutaan monipuolisesti Lapin lastenkulttuuriverkoston yhteistyöhön. * Pappila- ja pitäjämuseossa pitäjämuseon uusitun perusnäyttelyn esillä pito ja museopäivien sisällöllinen kehittäminen. Kesäaikainen aukiolo ostopalveluna 4H –yhdistykseltä. * Hyvinvointikertomuksen kautta haetaan liikuntatapahtumien painopisteitä sekä toteutetaan eri ikäkausille liikuntaraateja. Terveysliikunnan kuntalaisten aktivointipäiviä kehitetään monialaisesti. (Kunnon Mummola, SuomiMies). Ulkoiluystävä –toimintaa ja kaikkien ikäryhmien toimintakykyä vahvistavaa terveysliikuntaa/-tapahtumia toteutetaan määrärahojen puitteissa. Ravitsemusneuvonta otetaan osaksi liikunta- ja hyvinvointineuvontaa ja huomioidaan kouluruokailun trendit. * Kuntovihkojen käyttöä jatketaan ennaltaehkäisevän terveystyön muotona. * Liikkuva iltapäivän laatua ja ohjaajien motivaatiota kehitettyä ohjaajina parannetaan. Retkitoiminta on tärkeä osa sosiaalisen vahvistamisen työtä. * Rajalta Rajalle –hiihdon koordinaatio Pudasjärvellä, jatkossa Ranuan osuuden tehtävät ja toimikunta. * Nuorille tarjotaan sosiaalisen vahvistamisen välineitä kuulemalla nuoria, edistämällä nuorten omaa toimintaa/osallisuutta, tukemalla järjestöjä ja toimimalla yhteistyöverkostoissa yhteisöllisyyttä vahvistaen. * Etsivän nuorisotyön toiminnan nivominen osaksi kunnallista nuorisotyötä ja nuorten työpajaa, jatkorahoitusta haetaan AVI/OKM. Etsivä nuorisotyö nähdään osana kunnallista perusnuorisotyötä. * Nuorten työpajatoiminnassa on käynnissä ESR –hanke Stara ajalla 9/2016 – 9/2019. Hankkeella on kaksi työntekijää, ESR –rahoitus on 80 % kustannuksista. Toiminnassa yhteistyön ja mallien hyödyntäminen myös työpaja Justeerissa. * Panostetaan LaNutu nuorisotiedotuksen esillä oloon sekä sosiaalisen median käyttöä. * 100% lisäaineeton, toimintaideologiaa toteutetaan kaikissa nuorisotyön muodoissa ja vapaa-aikatoimen sektorilla kokonaisvaltaisesti. * Kansainvälisyys nähdään monikulttuurisuuden kasvatuksen työkaluna ja osana perusnuorisotyötä eri hankkeiden ja tapahtumien kautta; kansainvälisiä harjoittelijoita haetaan. * Kustannuspaikka 001836 Neuvo/kansainvälisyys nettobudjetoinnissa. * Monkkarin toimintaa kehitetään turvallisenä ja kaikille avoimena toimintaympäristönä sekä työn 	<ul style="list-style-type: none"> * Taiteiden Yössä runsas ja laadukas musiikkitarjonta sai kiitosta, kuten muikin ohjelma. PopUp –kahviloiden runsaus opiskelijoiden toimesta merkityksellistä. * Lapin lastenkulttuuriverkostossa toiminta tuo verkostot ja esitykset tarjolle. * Arkkitehtuurikoulu Lastun 16 työpajaa lapsille, nuorille ja aikuisille kuntalaisillaan lisäksi loivat näkymiä uuteen monitoimi/koulukeskukseen syyskuussa. * Terveysliikuntaan painottuva 100 –vuotias Ranua liikkuu –hanke käynnistyi toukokuun lopulla. Kesäajan 8 viikkoa ja 14 eri ryhmätoimintaa liikkivat niin yleisesti kuin myös laitoksissa. InBody –mittaukset järjestettiin Hillamarkkinoilla. * SuomiMies ja KunnonMummola toteutettiin toukokuussa pienimuotoisena ja heinäkuussa laajoina tapahtumina.. * Unelmien liikuntapäivä 8.5. kaikille koululaisille ja BeActive –viikon #BEACTIVE –päivä 28.9. kaikille peruskoululaisille. * Kuntovihkot ovat olleet jälleen aktiivisesti käytössä * Liikkuva Iltapäivä –toimintaa kehitetään edelleen. Merkitys korostunut sisäliikuntatilojen vähäisyydestä johtuen. * Rajalta Rajalle –hiihdossa Ranua rivitoimijana mukana, hiihtäjiä 250. * Nuorten kuulemistilaisuus on pidetty. Nuoret kävivät Eduskunta –vierailulla 21. – 23.2.2018. Mukana Ranualta NuVa, Stara –hanke ja maahanmuuttajanuoret. * Etsivä nuorisotyö on merkittävä osa nuorten palveluprosessia ja ennaltaehkäisevää kasvatustyötä yhdessä vapaa-aikatoimen muun henkilöstön kanssa * Nuorten työpajatoiminnassa osana oleva ESR:n Stara-hanke on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Hankkeella on kaksi työntekijää. Nuorten työpajalla lisäksi kansallisen rahoituksen turvin 60% työntekijä. * Nuorten työpaja toteutti Kirpputorin Marjaniemen poistetun kaluston osalta, kirpputorin tulos Monkkari 2.0. * Nuorisotiedotus ja Lanuti on osa perusnuorisotyötä * Kansainvälisyys on osa vapaa-aikatoimea. Projektit Euroopan vapaaehtoisohjelman kautta jatkuvat. Italian EVS päättyi ja Portugalin vuoden EVS käynnistyi. Kansainväliset koulutukset ovat olleet koko vapaa-aikatoimen työntekijöiden tehtävää. Suomea Suomessa –stipendiaatit Meksikosta ja Puolasta. Cinthia Flores toimi vapaa-aikatoimessa loppuvuoden työntekijänä lisästipendin turvin. Lisäksi hän toimi kansalaisopiston tuntiopettajana. * Nuorisotilatoimintaa lähdettiin kehittämään Monkkari 2.0 tilojen vahvistuessa. AVI:n
---	--

<p>kohdentamista eri käyttäjäryhmiin tehdään tarvittaessa ikärakenteen muuttuessa.</p> <p>* Kotouttamistyötä jatketaan nuorten maahanmuuttajien kanssa.</p> <p>* Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään mm. moniammatillisen yhteistyön, Silta –työryhmän keinoin ja hyvinvointikertomusta työvälineenä käyttäen.</p>	<p>kehittämisrahalla aloitettiin tulevaisuustyöskentely.</p> <p>* Kotouttamistyö on ollut suuremmissa roolissa, etenkin kun vapaa-aikatoimi on vastannut osin työstä kevätkauden 40% työmäärällä ja syyskaudella 20 %.</p> <p>* Nuorten hyvinvointiin, terveisiin elämäntapoihin, kiinnitetään huomioita tempauksin ja yhteistyörakenteiden kautta, toteuttamalla ja avustamalla tapahtumissa.</p> <p>* 100% lisääneen kokonaisvaltaisesti osa vapaa-aikatoimen brändiä.</p>
---	--

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2017	TA2018	TP2018
Sivistystoimen palveluiden laadun kehittäminen	<u>Yksiköiden laatukäsikirjat kpl</u>	3	3	3
Työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet	<u>-yksilötyönohjaukset</u> <u>-ryhmätyönohjaukset</u> <u>-kuntoutukset</u> <u>-vertaismentorointi</u> <u>osallistujat/ryhmät</u>	2 1/1 12/3	3 1 14	* * *
	<u>Henkilöstön koulutukset/ osallistujat</u> <u>-kunnassa järjestetyt</u> <u>-muualla järjestetyt</u>	5,5/65 214/128	41 125	* *
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	<u>Henkilöstön pätevyys %</u>	100	98	92
Varhaiskasvatus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti ja lasten sijoitukset tehdään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	<u>Paikan odotusaika, pv</u> <u>Hoitoa toteutuu</u> <u>vanhempien ensisijaisen toiveen mukaisesti, %</u>	<14 95	<14 95	<14 95
Perusopetuksen päättäneiden jatko-opintokelpoisuus	<u>Ranualaisten oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin %</u>	100	100	100
Nuorten yksinäisyyden poistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen: osallistuminen	<u>Järjestetty toiminta on monipuolista, laadukasta ja huomioi eri tahot; nuorten määrä</u>	4 245	7 300	4 111
Kansainvälisyys osana vapaa-aikatoimea ja nuorten osallisuus	<u>Nuorten kv –toiminnot vapaa-aikatoimissa</u>	7	7	7

*tiedot puuttuvat

Sivistystoimi yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	118 883		118 883	219 218	-100 335
Maksutuotot	208 340		208 340	177 040	31 300
Tuet ja avustukset	300 326		300 326	250 857	49 469
Muut toimintatuotot	35 250		35 250	40 253	-5 003
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	662 799		662 799	687 368	-24 569
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-5 769 378		-5 769 378	-5 678 927	-90 452
Palvelujen ostot	-1 690 607		-1 690 607	-1 812 829	122 222
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-383 587		-383 587	-331 376	-52 211
Avustukset	-24 200		-24 200	-20 816	-3 384
Vuokrat	-1 629 769		-1 629 769	-1 793 747	163 978
Muut toimintakulut	-6 950		-6 950	-25 234	18284
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 504 491		-9 504 491	-9 662 929	158 438
TOIMINTAKATE	-8 841 692		-8 841 692	-8 975 561	133 870
Muut rahoitustuotot ja -kulut				12	-12
Suunn.mukaiset poistot	-336 585		-336 585	-107 110	-229 475
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-9 178 277		-9 178 277	9 082 659	-95 618

Hyvinvointilautakunta yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	729 038		729 038	904 659	-175 621
Maksutuotot	1 674 487		1 674 487	1 581 520	92 967
Tuet ja avustukset	380 326		380 326	337 713	42 613
Muut toimintatuotot	398 475		398 475	419 412	-20 937
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 182 326		3 182 326	3 243 304	-60 978
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-13 801 136		-13 801 136	-13 565 939	-235 197
Palvelujen ostot	-10 634 082		-10 634 082	-10 930 903	296 821
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 080 617		-1 080 617	-985 816	-94 801
Avustukset	-1 622 596		-1 622 596	-1 290 200	-332 396
Vuokrat	-2 725 736		-2 725 736	-2 991 340	265 604
Muut toimintakulut	-20 850		-20 850	-36 035	15 185
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 885 017		-29 885 017	-29 800 233	-84 784
TOIMINTAKATE	-26 702 691		-26 702 691	-26 556 930	-145 761
Muut rahoitustuotot ja kulut					
Suunn.mukaiset poistot	-588 025		-588 025	-166 021	-422 004
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-27 290 716		-27 290 716	-26 722 950	-567 766

